

SKRAĆENI SADRŽAJ

1. PREDGOVOR	5
2. RECENZIJA	6
3. KAZALA	
POJMOVNO KAZALO	19
ZAKONSKO KAZALO	25
KAZALO PREMA SUDOVIMA I MINISTARSTVIMA	31
4. KRATICE	32
5. SUDSKE ODLUKE U PRIMJENI PROPISA O NEKRETNINAMA I ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA	33
1. ZAKON O VLASNIŠTVU I DRUGIM STVARNIM PRAVIMA (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 137/99 - Odluka USRH, 22/00 - Odluka USRH, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)	35
2. ZAKON O ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10 – Odluka USRH)	81
3. POSEBNI PROPISI	183
3.1. ZAKON O NAKNADI ZA IMOVINU ODUZETU ZA VRIJEME JUGOSLAVENSKE KOMUNISTIČKE VLADAVINE (Nar. nov., br. 92/96, 39/99 – Odluka USRH, 42/99 – ispr. Odluke USRH, 92/99 – ispr., 43/00 – Odluka USRH, 131/00 – Odluka USRH, 27/01 – Odluka USRH, 34/01 – ispr. Odluke USRH, 65/01 – Odluka USRH, 118/01 – Odluka USRH, 80/02 i 81/02 – ispr.)	183
3.2. ZAKON O JAVNOM BILJEŽNIŠTVU (Nar. nov., br. 78/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09).....	195
3.3. ZAKON O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU (Nar. nov., br. 34/91).....	199

3.4. ZAKON O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA (Nar. nov., br. 158/03 i 141/06).....	201
3.5. ZAKON O ŽELJEZNICI (Nar. nov., br. 123/03, 194/03 i 30/04)	203
3.6. ZAKON O VODAMA (Nar. nov., br. 107/95 i 150/05).....	205
3.7. OVRŠNI ZAKON (Nar. nov., br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).....	207
3.8. ZAKON O GROBLJIMA (Nar. nov., br. 19/98)	209
4. MIŠLJENJA MINISTARSTAVA I DRUGIH TIJELA U PRIMJENI PROPISA O NEKRETNINAMA I ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA	211
1. Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	211
2. Mišljenja Ministarstva pravosuđa	213
3. Mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske	222

SADRŽAJ

1. PREDGOVOR	5
2. RECENZIJA	6
3. KAZALA	
POJMOVNO KAZALO	19
ZAKONSKO KAZALO	25
KAZALO PREMA SUDOVIMA I MINISTARSTVIMA	31
4. KRATICE	32
5. SUDSKE ODLUKE U PRIMJENI PROPISA O NEKRETNINAMA I ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA	33
1. ZAKON O VLASNIŠTVU I DRUGIM STVARnim PRAVIMA (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka USRH, 22/00 – Odluka USRH, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)	35
RAZVRGNUĆE SUVLASNIŠTVA (čl. 50. i 53. ZV-a)	35
1. Razvrgnuće suvlasničke zajednice sudskim putem – uspostava etažnog vlasništva.....	35
ZAJEDNIČKO VLASNIŠTVO I VLASNIŠTVO POSEBNOG DIJELA NEKRETNINE (čl. 61., 62. i 90. ZV-a)	37
2. Bračna stečevina i povjerenje u zemljische knjige – (ne)valjanost raspolaganja jednog bračnog druga nekretninom koja je zajednička imovina bračnih drugova	37
3. Zajednička pričuva – ovlaštenje suvlasnika za tužbu.....	40
SUSJEDSKA PRAVA (čl. 110. ZV-a)	42
4. Prekomjerne posredne misije – mirisi kuhanja.....	42
STJECANJE VLASNIŠTVA (čl. 119., 122., 123., 129., 130. i 156. ZV-a)	43
5. Pravni značaj ugovora bez klauzule intabulandi	43

6.	Opravdanje predbilježbe – stjecanje prava vlasništva povjerenjem u zemljišne knjige.....	44
7.	Stjecanje prava vlasništva temeljem zakona – zabrana otuđenja nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, županije, grada i općine koje se odnose na male, povremeno nastanjene i nenastanjene otočiće, i nekretnine na njima	45
8.	Stjecanje prava vlasništva temeljem zakona na nekretninama u društvenom vlasništvu na kojima su bivše društveno-političke organizacije imale pravo upravljanja, korištenja ili raspolaganja	46
9.	Stjecanje prava vlasništva temeljem zakona – Hrvatske željeznice	47
10.	Stjecanje prava vlasništva temeljem zakona – davanje podataka iz evidencije o eksploracijskim poljima	48
11.	Stjecanje prava vlasništva – agrarna reforma	50
12.	Stjecanje prava vlasništva – nadogradnja, dogradnja, preuređenje	53
ZAŠTITA VLASNIŠTVA		
(čl. 162. i 166. ZV-a)	54	
13.	Prava vlasnička tužba (<i>rei vindicatio</i>) – pretpostavke za tužbu	54
14.	Zastara prava na podnošenje publicijanske tužbe	55
ZALOŽNO PRAVO		
(čl. 347. ZV-a)	57	
15.	Prijenos neizbrisane hipoteke	57
16.	Obveza brisanja hipoteke.....	58
STVARNA PRAVA STRANIH OSOBA		
(čl. 354. do 358. ZV-a)	60	
17.	Stjecanje prava vlasništva stranih državljanin BIH – nekretnina uknjižena prije 1990. – Aneks »G« Ugovora o pitanjima sukcesije	60
PRETVORBA DRUŠTVENOG VLASNIŠTVA		
(čl. 360., 361., 362. i 365. ZV-a)	62	
18.	Društveno vlasništvo – pretvorba – isprave kao dokaz statusa	62
19.	Pretvorba društvenog vlasništva – pretpostavke za uknjižbu prava vlasništva u korist pravnog sljednika društvenog poduzeća.....	63

20.	Pretvorba društvenog vlasništva – isprave za upis – poljoprivredno zemljište – šume.....	65
21.	Pretvorba društvenog vlasništva.....	66
22.	Pretvorba društvenog vlasništva – građenje – dokazivanje vlasništva objekta i zemljišta	68
23.	Pretvorba prava upravljanja, korištenja i raspolaganja nekretninama u društvenom vlasništvu – građevinsko zemljište.....	70
USPOSTAVA PRAVNOGA JEDINSTVA NEKRETNINE		
(čl. 366. ZV-a)		73
24. Vlasništvo posebnog dijela nekretnine.....		73
IZVRŠAVANJE OVLASTI GLEDE CIJELE NEKRETNINE U PRIJELAZNOM RAZDOBLJU		
(čl. 375. i 378. ZV-a)		74
25. Međuvlasnički ugovor – predstavnik stanara zgrade.....		74
26. Prava i obveze upravitelja zgrade.....		76
27. Aktivna legitimacija upravitelja zgrade u postupcima prisilne naplate zajedničke pričuve		76
ZAVRŠNE ODREDBE – DJELOVANJE ZAKONA		
(čl. 388. ZV-a)		78
28. Odgoda povjerenja u potpunost i istinitost zemljišnih knjiga – društveno vlasništvo brisano prije 1. 1. 1997.		78
2. ZAKON O ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10 – Odluka USRH)		81
OPĆE ODREDBE		
(čl. 2. ZZK-a)		81
29. Katastarska čestica – upis suvlasništva		81
PROVEDBA PRIJAVNIH LISTOVA U ZEMLJIŠNOJ KNJIZI		
(čl. 11. ZZK-a)		82
30. Prijavni listovi.....		82
ZBIRKA ISPRAVA		
(čl. 26. ZZK-a)		83
31. Čuvanje ovjerenog prijepisa odbijajućeg rješenja		83
KNJIŽNI PREDNIK		
(čl. 40. ZZK-a)		84

32.	Stjecanje prava vlasništva – knjižni prednik – optanti	84
33.	Služnost – knjižni prednik.....	85
34.	Rješenje o povratu oduzete imovine – knjižni prednik	86
VALJANOST ISPRAVE – PRETPOSTAVKE ZA UPIS U ZEMLJIŠNU KNJIGU		
(čl. 10., 32., 43., 44., 45., 52., 53., 54. i 55. ZZK-a)	87	
35.	Oblik isprave – stjecanje prava vlasništva maloljetnika sa zabranom raspolaaganja	87
36.	Javne isprave – pomorsko dobro – izvlaštenje	88
37.	Pravna osnova za upis u zemljšnu knjigu – Aneks »G«	89
38.	Javne isprave – točna oznaka zemljišta – površina katastarske čestice	90
39.	Isprave – zajednička izjava – pravni temelj za upis u zemljšnu knjigu	91
40.	Isprave – zabrana raspolaaganja građevinskim zemljištem	92
41.	Vjerodostojnost tabularne isprave – naknadna nadopuna.....	93
42.	Opće pretpostavke za upis – isprava s više listova	94
43.	Opće pretpostavke za upis – isprava s više listova	95
44.	Prvenstveni red	96
45.	Uknjižba na temelju pravomoćnog upravnog rješenja.....	97
46.	Punomoć – generična punomoć – legalizacija isprava.....	99
47.	Ocjena valjanost punomoći – primjena propisa	102
48.	Pretpostavke za upis – predbilježba – predmet upisa nije upisan u zemljšnu knjigu	103
49.	Pretpostavke za upis – podaci o nekretnini	103
50.	Pretpostavke za upis – rješenje o nasljeđivanju – podaci o nekretnini	103
51.	Pretpostavke za upis – podaci o nekretnini – pravo doživotnog uživanja	104
52.	Pretpostavke za upis – točna oznaka zemljišta – upis suvlasništva	105
53.	Pretpostavke za upis – točna oznaka zemljišta	106
54.	Pretpostavke za upis – klauzula intabulandi.....	107
55.	Pretpostavke za upis – točna oznaka zemljišta – javna isprava	108
56.	Pretpostavke za upis – javna isprava – potvrda ovršnosti	109
57.	Pretpostavke za upis – javna isprava – učinak presude <i>erga omnes</i>	110
58.	Ovršnost sudske odluke	111

PREDBILJEŽBA

(čl. 56. ZZK-a)	113
-----------------------	-----

59. Predbilježba – nedostatak točne oznake zemljišta	113
60. Prepostavke za upis predbilježbe	114

ZABILJEŽBA

(čl. 39., 70., 71., 80.–89., 95., 106. i 109. ZZK-a)	115
--	-----

61. Predmet zabilježbe – predugovor o kupoprodaji nekretnina.....	115
62. Zabilježba tražbine iz čl. 200. Zakona o socijalnoj skrbi – utjecaj na promjenu prava vlasništva.....	116
63. Upis zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine – socijalna zaštita.....	117
64. Zabilježba tražbine iz čl. 200. Zakona o socijalnoj skrbi – javna isprava – točni podaci o nekretnini.....	118
65. Zabilježba ovrhe.....	119
66. Prijenos prava vlasništva nakon zabilježbe ovrhe	120
67. Zabilježba ovrhe – ovlaštena osoba	121
68. Zabilježba ugovora o dosmrtnom uzdržavanju.....	123
69. Zabilježba privremene mjere – pravo građenja.....	124
70. Zabilježba prijedloga za određivanje privremene mjere	125
71. Provedba zabilježbe privremene mjere u zemljišnoj knjizi – nesuspenzivnost žalbe	126
72. Zabilježba postupka u povodu podnesene ustavne tužbe	127
73. Zabilježba zabrane raspolaganja.....	128
74. Zabilježba postupka diobe suvlasničke zajednice	129
75. Zabilježba dugovanja	130
76. Zabilježba osobnih odnosa – skrbništvo	131
77. Zabilježba prijedloga za ponavljanje postupka.....	132
78. Zabilježba postupka utvrđivanja granice pomorskog dobra	133
79. Zabilježba spora – promjena upisa	135
80. Prepostavke za zabilježbu spora kad tuženik u sporu nije knjižni vlasnik.....	136
81. Zabilježba spora – utjecaj pravomoćnosti odluke parničnog suda.....	137
82. Zabilježba spora – oznaka nekretnine.....	138
83. Zabilježba spora u tijeku ovršnog postupka.....	139
84. Brisanje zabilježbe spora	140
85. Brisanje zabilježbe spora – prekid postupka.....	141
86. Brisanje zabilježbe spora po službenoj dužnosti.....	142

87.	Zabilježba spora – predmet žalbe	143
88.	Zabilježba zahtjeva za mirno rješenje spora	143
89.	Brisanje zabilježbe postojanja ugovora o doživotnom uzdržavanju.....	144
POSTUPAK U ZEMLJIŠNOKNJIŽNIM STVARIMA – ODLUČIVANJE ZEMLJIŠNOKNJIŽNOG SUDA – PROVEDBA UPISA		
(čl. 40., 44., 91., 96., 102., 106., 107., 108., 109., 111. i		
112.–119. ZZK-a)	146
90.	Troškovi zemljišnoknjižnog postupka.....	146
91.	Ovlaštenje za podnošenje prijedloga.....	146
92.	Pribavljanje izvornika isprave po službenoj dužnosti	147
93.	Mjerodavno stanje o katastarskoj čestici na kojoj se zahtijeva upis – nemogućnost upisa na fizički dio novonastale čestice.....	148
94.	Mjerodavno stanje o katastarskoj čestici na kojoj se zahtijeva upis – prava bivših vlasnika.....	150
95.	Upis pomorskog dobra u zemljišne knjige – brisanje hipoteke – ovlaštenje zemljišnoknjižnog suda	152
96.	Dopuštanje upisa – pomorsko dobro	154
97.	Provedba zemljišnoknjižnog upisa – suvlasništvo.....	155
98.	Dopuštenje upisa – nepravilna služnost – prijedlog za upis	157
99.	Granice ispitivanja sudske odluke kod upisa u zemljišnu knjigu	158
100.	Granice ispitivanja isprave zemljišnoknjižnog suda pri odlučivanju o upisu u zemljišnu knjigu – prijava ugovora poreznoj upravi	159
101.	Rješenje o dosudi – granice ispitivanja – upis prava vlasništva	159
102.	Ispitivanje identiteta upisanih nositelja knjižnih prava	161
103.	Ispitivanje identiteta upisanih nositelja knjižnih prava	162
104.	Ispitivanje identiteta upisanih nositelja knjižnih prava	164
105.	Hipoteka – brisanje – prestanak pravne osobe	165
106.	Zabilježba odbijenog prijedloga	166
107.	Provedba upisa donesenih u povodu žalbe	166
108.	Ispravak pogrješnog upisa.....	167
109.	Ispravak pogrješnog upisa.....	168
110.	Pogrješka u upisu	170

PRAVNI LIJEKOVI	
(čl. 123. ZZK-a)	171
111. Pravni lijekovi (žalba) – Ovlaštenja zemljišnoknjižnog suda.....	171
112. Pobijanje odluka zemljišnoknjižnog suda – pravni lijekovi – tužba na utvrđenje	172
ZAŠTITA KNJIŽNIH PRAVA	
(čl. 129. ZZK-a)	173
113. Prepostavke za podnošenje brisovne tužbe	173
114. Osoba ovlaštena za podnošenje brisovne tužbe.....	175
PROMJENA SASTAVA ZEMLJIŠNOKNJIŽNOGA TIJELA	
(čl. 145. ZZK-a)	176
115. Promjena sastava zemljišnoknjižnoga tijela – parcelacija.....	176
OSNIVANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE	
(čl. 179. – 185. ZZK-a)	177
116. Osnivanje zemljišne knjige – prigovori.....	177
POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK	
(čl. 186., 188., 191., 197. i 200. ZZK-a)	178
117. Predmet pojedinačnog ispravnog postupka.....	178
118. Predmet pojedinačnog ispravnog postupka.....	179
119. Isprave u pojedinačnom ispravnom postupku – izvlaštenje.....	179
120. Prijave i prigovori u pojedinačnom ispravnom postupku	180
121. Pravni lijekovi u pojedinačnom ispravnom postupku.....	181
122. Žalba protiv rješenja donesenog u pojedinačnom ispravnom postupku	182
3. POSEBNI PROPISI	183
3.1. Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine	
(Nar. nov., br. 92/96, 39/99 – Odluka USRH, 42/99 – ispr. Odluke USRH, 92/99 – ispr., 43/00 – Odluka USRH, 131/00 – Odluka USRH, 27/01 – Odluka USRH, 34/01 – ispr. Odluke USRH, 65/01 – Odluka USRH, 118/01 – Odluka USRH, 80/02 i 81/02 – ispr.)	183
123. Bivši vlasnici nacionalizirane nekretnine – naknada za korištenje	183

124. Naknada oduzete imovine – zemljište oduzeto bez rješenja o eksproprijaciji	184
125. Denacionalizacija – neizgrađeno građevinsko zemljište – konvalidacija	185
126. Darovanje zemljišta – konvalidacija	186
127. Naknada oduzete imovine – športski objekt	187
128. Naknada oduzete imovine – eksproprijacija – vlasništvo Republike Hrvatske	190
129. Zahtjev jednog od nasljednika kad pravo na povrat imovine ima više osoba – pravo RH	192
3.2. Zakon o javnom bilježništvu	
(Nar. nov., br. 78/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09)	195
130. Oblik isprave – javnobilježnički akt – predaja u posjed	195
131. Ništavost darovnog ugovora zbog nedostatka propisanog oblika	197
3.3. Zakon o poljoprivrednom zemljištu	
(Nar. nov., br. 34/91)	199
132. Pretvorba prava vlasništva na poljoprivrednom zemljištu – korisnik »Elektroprivreda« – vlasništvo Republike Hrvatske	199
3.4. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama	
(Nar. nov., br. 158/03 i 141/06)	201
133. Pomorsko dobro – lučko područje	201
3.5. Zakon o željeznici	
(Nar. nov., br. 123/03, 194/03 i 30/04)	203
134. Društveno vlasništvo – HŽ	203
3.6. Zakon o vodama	
(Nar. nov., br. 107/95 i 150/05)	205
135. Javno vodno dobro	205
3.7. Ovršni zakon	
(Nar. nov., br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)	207
136. Provođenje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave	207
137. Fiducijarno osiguranje – opterećenje hipotekom	208
3.8. Zakon o grobljima	
(Nar. nov., br. 19/98)	209

138. Nadležnost za odlučivanje o pravu korištenja grobnog mjesa	209
4. MIŠLJENJA MINISTARSTAVA I DRUGIH TIJELA U PRIMJENI PROPISA O NEKRETNINAMA I ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA	211
1. Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	211
139. Izdavanje uvjerenja za uporabu građevine – objašnjenje	211
2. Mišljenja Ministarstva pravosuda	213
140. Obavijest o primjeni čl. 350. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/06) i čl. 36. Zakona o zemljjišnim knjigama (Nar. nov., br. 91/96, 68/98, 139/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)	213
141. Primjena propisa o stjecanju prava vlasništva na nekretninama stranih fizičkih i pravnih osoba	214
142. Obavijest o primjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Nar. nov., br. 146/08)	218
3. Mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske	222
143. Stjecanje prava vlasništva na preostalom turističkom zemljisu na kojem je društveno poduzeće imalo pravo korištenja, upravljanja i raspolaganja, a koje nije procijenjeno u vrijednost društvenog kapitala u postupku pretvorbe društvenog poduzeća	222